

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punctum Diff. 2. Continuatio Difficultatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

estum, ac est perfectionis Divinae, quod ab ipso a principio universali omnia pendeant; sed implicat communicari alicui creaturae virtuti principiandi, ita universalem; Ergo & beatificandi.

RESPONDETUR. Concedendo totum; diximus enim solā experimentali objecti possessione beari creaturam rationalem, quā non potest haberi, a solā specie impressa.

Deinde solvendum restaret argumentum proponenti, quomodo cum Deus non possit se ipsi nec concurrat tanquam principium universale, nihilominus det luminī gloriā, vim concurrēdi, quam alias ipse supplere posset.

Quod autem dicit inferius Quiros, non minus nos delectari videndo colores apparentes in specie, quam si veri essent, hoc in presenti paritatem non habet, imprimis quia revolvens se in intellectus potest dicere: Fallor in delectatione, quasi de colore: de facto enim non sunt hic colores; non potest autem in beatitudine revolvens se dicere: Non est hæc delectatio de vero objecto. Deinde in creatis potest suppleri delectus aliunde, non potest circa objectum in creatum. Hos ipsos medios terminos aliter proponit Quiros, sed ex dictis solvi possunt.

Punctum Difficul-

tatis 2.

Continuatio Difficultatis.

IMPLICANTIA est, cujus etiam meminerunt impressi, & Nos trates sic eam formant. Impossibilis est species impressa cujus impossibilis est effectus, ad quem essentialiter & ex natura sua ordinatur; nihil enim in ordine causæ, concipi potest causativum, cujus causabile, est impossibile; sed speciei impressæ Dei, effectus est impossibilis, quod probatur; Effectus, ad quem ex vi sui esse, & essentia, essentialiter ordinatur quacunque species impressa, est facere objectum proportionatum in ratione immaterialitatis potentia cognoscitivæ, cui per suam materialitatem, proportionatum non est, vel saltem facere illud unitum potentia cognoscitivæ, in esse intelligibilis, hoc est unitum tanquam cognoscibile cum cognoscitivo; his duobus sublati, nulla foret necessitas specierum, propter quos duos fines a natura providentur, vocanturque vicaria instrumenta, semen objectorum & similia. Sed hos duos effectus impossibile est præstari a specie impressa Dei, cum cum Deus in entitate sit spiritualis & immaterialis, & essentialiter indistans ab intellectu, quomodo per speciem reddetur indistans & immaterialis?

RESPONDETUR 1. Neg. Minorem cum sua probatione, contra quam est in primis hæc instantia, quia non est major indistantia Angeli a

seipso, quam Dei ab intellectu, immo illa prior est major, quia est indistantia per identificationem. Idem Angelus ad se comparatus non est sibi materialis, & tamen hoc non obstante, potest illi divinitus infundi species ejusdem impressa, vel quam de illo habet alter Angelus, transferri; quæ enim in hoc implicantia? Ergo apparet quod non sit de ratione speciei impressæ, facere indistans, aut proportionatum objectum; sed id convenit speciei ad maximum conditionatæ, si forte indigeat tali adjumento objectum, vel si sit objectum impedibile.

Addunt alii, quod in diverso genere proportionandum sit objectum per illam speciem, sicut in diverso genere unitur humanitas Christi D. Verbo per sanctitatem personæ, & in alio per sanctitatem gratiæ. Item aliter unitur sibi Gabriel in ratione noscibilis, & aliter dum seipsum in essentia Dei, beatificæ noscit. Porro, hæc diversitas proportionandi in eo stabit, quia per speciem non nisi supererogatorie proportionaretur, hoc est ex libera adlubitione Divina. Rursus, quia proportionatio per meram speciem, non sufficeret ad experimentalem Dei notitiam.

RESPONDETUR 2. Concedendo Deum esse essentialiter indistantem & immaterialem, negando tamen essentialiter hoc esse Deo, ut non nisi se solo concurrat, ad noscendum se, assumendo illud non ex indigentia, sed ex libertate. Et sicut necessarium est Deo habere vim creandi, nihilominus liberum illi est, vim hanc creandi vel immediate per se, vel assumpto etiam alio tanquam instrumento creandi exercere; ita & in presenti.

RESPONDETUR 3. Distinguenda hæc esse, quod distantia objectorum, eorumque materialitatis fuerit fundamentum adstruendarum specierum, sed negatur essentiam illarum stare in redditione indistantis, vel immaterialis objecti; quod enim hujus fundamentum?

INSTARI solet præcipue contra supra additum. Impossibile est & absurdum, ut aliquid habens de se quidpiam, idque necessarium & essentialiter, & tamen hoc ipsum habere possit per superadditum; actum enim tunc ageretur. Et sicut implicat Deum reddi sapientem vel potentem, per aliquid superadditum, maleque distinguemus sapientiam & potentiam intrinsicam & extrinsecam; ita & in presenti non potest dici, quod Deus v.g. intrinsicè indistans, reddatur extrinsicè indistans. Item, quantitas non potest reddi quanta per aliquid extrinsecum, nec unita unio, ita & in presenti.

RESPONDETUR. Concedimus quod eo casu, non reddatur Deus indistans & immaterialis in se, sed tantum dicimus assumi a Deo medium, ad producendam notitiam intuitivam creatam, quod potuisset non assumere; neque essentialiter esse Deo hanc inassumibilitatem,

Q²

R. P.
H. MŁOD
ANOWSKI
Bim. de Z.

tem, ipsum autem assumptum, longè alio modo concurreret, quàm concurrat Deus, adeoque longè aliter proportionaret.

Instantiæ allatæ non convincunt, quia aliquæ procedunt de perfectione vitali, qualis est sapientia, quæ non potest haberi ab aliquo non vitali; hoc autem quod est Deum producere cum intellectu sui visionem, non est aliquid vitale; unde poterit ad illud Deus assumere aliquid extrinsecum.

Rursus, si Deus redderetur potens per aliquid extrinsecum, hoc ipso non esset Deus, quia nec intrinsecè omnipotens, quod non sequetur, si Deus adhibeat aliquid tanquam instrumentum, quod posset non adhibere.

Ad quantitatem & unionem quod attinet? disparitas est, quia sicut effectus formalis à nullo potest haberi, vel suppleri, quàm à formâ, sic nec ratio formæ ab alio potest haberi, vel suppleri, consequenter nec quantitas aliâ quantitate quantifari, nec unio uniri potest: quod etiam fieret, si indistantia Divina per aliud indistaret &c. Quia verò hoc, quod est assumi aliquid creatum à Deo in genere efficientis, ut simul comproducat notitiam de Deo, non est velle formare formam jam formatam, fit ut hoc sine absurdo concedi possit.

Neque valet si dicas. Illam qualitatem à nobis admissam non plùs habituram, quàm si de facto assumeret Deus lignum ad comproducendam visionem, non inquam valet; quia cum illa qualitas possit esse accidens spirituale, & ex natura suâ ordinatum adhibitumque ab objecto, ut unâ cum intellectu possit comproducere determinatam notitiam, hoc ipso habebit vim speciei.

4. IMPLICANTIA est Aldrete Disp. 64. de Incarn. S. 4. Deus per modum objecti concurrens, fundat dominium immediatè destruendi visionem, per cessionem sui concursus: at id verum non esset, si posset concurrere non immediatè per seipsum, sed per sui speciem: Ergo impossibilis est species impressa. Major prob. quæ sola, inquit, eget probatione. Non est minus essentialis Deo concursus, quem habet per modum finis ultimi possessi, quàm ille, quem præstat per modum causæ universalis, seu principii omnium rerum: sed quia est principium omnis creaturæ, fundat potestatem immediatam essentialem suspendendi concursum immediatū in effectum, cum potestate destruendi immediatè effectum, per cessionem concursus: Ergo quia concurrens per modum objecti & finis ultimi possessi, in possessionem illam, fundat in vi sui influxus, dominium, cum potestate destruendi immediatè visionem illam.

RESPONDETUR. Argumentum multum probat: quia probat, ne quidem dari Lumen gloriæ, ut immediatius possit Deus destruere visionem. Probat item, quod nec objecta crea-

ta (quæ ceteroqui suppono, posse divinitus attingi sine specie impressa,) noscantur per species impressas, ut ita immediatius possit Deus destruere illas notitias: suadebiturque impossibilitas specierum impressarum, circa objecta creata; quia essent destructivæ domini divini.

Deinde Argumentum assumit aliqua, quæ à tenentibus possibilitatem speciei impressæ ad videndum Deum, non docentur: posita enim possibilitate hujus speciei, terminativè æque Deus immediatè concurrens ad visionem ac sine specie; nec est inventa ejus possibilitas ad exclusionem terminativitatis Divinæ; cum etiam positis speciebus impressis circa objecta creata, adhuc illa objecta terminativè immediatè concurrant; hinc visione oculari, non species impressæ videntur, sed objectum ab illis speciebus præsentatum. Quod si adhuc per nos immediatè terminativè concurrens tunc Deus, hoc ipso debemus censeri, quod Deus possit per nos immediatè destruere visionem.

Rursus, cum per nos ad visionem beatam concurrente specie impressa Dei, adhuc ad illam speciem necessarius sit concursus Dei, quem offerre, vel non offerre est in potestate Dei, hoc ipso potest Deus adhuc in nostris principiis immediatè destruere visionem. Hinc jam in forma negatur Minor, quæ non est probata.

5. IMPLICANTIA Eiusdem. Ideò nequit suppleri concursus Dei per modum causæ universalis; quia effectus postulat determinatè Deum, ut causam maximè proportionatam, ad immediatè concurrendum, & tanquam principium, in quo solo, potest contineri effectus adæquatè, licet quandoque effectus non tam ob perfectionem suam, quàm ob specialem aliquam alligationem, seu imperfectionem non possit produci à solo Deo immediatè; siquidem effectus alter multò excellentior à solo Deo produci potest. Sed similiter visio beatifica, petit Deum per modum causæ objectivæ maximè proportionatæ; igitur nequit per aliam causam concurrentem nomine objecti, suppleri concursus ille.

RESPONDETUR. Major quidem est vera quoad insupplebilitatem concursus Divini, sed causa non videtur convictiva esse; causa enim æquivoca non est causa maximè proportionata; Deus autem est causa æquivoca. Rursus, quàm simillima, maximè sunt proportionata, & indubiè particulari magis est proportionatum particulare, quàm universale; omnis autem effectus est particularis, & Deus est causa universalis.

Hoc etiam non videtur convincere, quod effectus non nisi ob suam imperfectionem non possit à Deo produci: cum id potius rejici debeat in conditionem, & exigentiam illius: sicut quamvis Deus possit facere quodlibet, quod tamen

men non possit facere ut homo sit Leo, non est hoc ex imperfectione effectus, sed ex eius existentia: videturque quamvis Deus seipso non possit producere actum vitalem, non esse hoc imperfectio, sed potius exigentia vitalitatis.

Nec refert, quod Deus multo excellentiores effectus se solo producat: neque enim exinde proportio causæ ad effectum (quæ hic intimatur) colligitur: homo enim generat hominem, quæ excellentior effectus est, & non generat Leonem. Sed quidquid sit de Majori.

Minor distingui potest. Quod visio beata petat Deum idque indispensabiliter per modum causæ objectivæ præcisè, adeoque terminativè, se habentis; non tamen per modum causæ objectivæ completis se solo, aut se solo, ut alii volunt, determinantis, efficientisque visionem. Unde etiam concursus ille terminativus, suppleri non potest.

INSTAT. Principium non indigens altero comprincipio ad agendum, necessariò est infinitum, quod nullo alio indiget ad sui perfectionem: modus enim agendi absque indigentia alterius comprincipii, arguit modum essendi, non indigentem quovis alio, ad plenam sui perfectionem.

Unde etiam inferebat, nullam creaturam etiam ut instrumentum creare posse: quia modus perfectissimus operandi, nequit provenire, nisi à principio habente perfectissimum modum existendi: Creatio autem ex genere suo non indiget adjutorio alterius comprincipii. Inferebat item, quod si gratia habitualis connaturaliter proveniat à solo Deo, etiam per potentiam obedientialem produci non poterit: quia nulla causa creata potest supplere concursum, quem Deus determinata præstare tenetur: nulla enim causa creata continet virtutem Divinam, quæ Divina est; & ab illis effectibus exigitur determinatè virtus Divina, quæ Divina. Ergo nec id habebit speciem impressam Dei.

RESPONDETUR. Concedo virtutem non indigentem alio comprincipio fore infinitam: quia jam esset sibi prima causa, adeoque quid infinitum.

Sed inde non sequitur, creaturam assumi non posse ad creandum: modus enim perfectissimus operandi, sed per elevationem potentioris, non arguit perfectissimum modum essendi elevati, sed elevantis.

Quamvis autem gratia habitualis à solo Deo principaliter in genere causæ efficientis producat; non implicat tamen ne à solo sed etiam à causa instrumentali elevata producat. Sed si esset essenziale Deo ne quidem instrumentum adhibere, non posset jam creatura ad hoc assu-
ni. Sed non est fundamentum id dicendi.

Unde causa instrumentalis non continet virtutem Divinam quæ Divina, sed elevabitur, non divino concursu in suo genere concur-

rat, ad hoc, quod Deus se solo facere potest, si velit.

Directè responderi potest, concursus terminativus est concursus ad visionem, quem Deus se solo præstare tenetur: sed non concursus completis, determinantis, coëfficientis, idque non ex indigentia objecti, sed ex libertate, quæ utitur ad assumendum instrumentum. Et sicut non excludit Deus coëfficientiam intellectus, ita nec excludit si velit coëfficientiam, completionem &c. speciei.

6. IMPLICANTIA ejusdem. Supponit quod quamvis per impossibile non influeret Deus in visionem beatam, per modum causæ universalis, adhuc posset efficere vel non efficere visionem. Supponit 2. Casu quo Deus non per se ipsum, sed per speciem sui concurreret per modum objecti, non fore concursum objectivum, quæ talis est, liberum. Ratio, quoniam species impressa Dei, posito concursu causæ universalis quæ talis est, necessariò concurreret, ad visionem Dei. Ergo Deus per modum objecti, non posset non influere in visionem. Illustratur Instantiâ. Fingatur possibilis qualitas supplementiva concursus Dei ut causæ universalis ad producendum v. g. ignem A. sit alius ignis causativus illius ignis A, passumque habeat applicatum & dispositum, insuper, qualitatem supplementem munus causæ universalis quoad concursum: tunc quæro, potestne non produci ignis A? Respondebis, non posse non produci: quia Deus non poterat negare concursum, posita illâ qualitate, quæ erat concursus Dei in actu primo ex parte Dei. Ergo similiter posita specie impressâ, & concursu causæ universalis ad hanc visionem, non posset Deus suspendere concursum suum per modum objecti: nam concursus & applicatio per modum objecti, est ipsa species, denominareturque concursus ille liber, non nisi quatenus Deus posset producere illam speciem: *Quo supposito*

Formatur Implicantia. Posita illâ specie non posset Deus quæ objectum est, impedire visionem, sed ad summum posset speciei negare concursum causæ universalis: atqui Deo competit posita quavis causâ creatâ posse, quæ objectum est, suspendere visionem. Ergo repugnat species impressa.

RESPONDETUR. Non posita etiam specie impressâ, sed posito lumine gloriæ, & posito concursu universali, vel potest Deus suspendere ne sit visio, ne concurrat ad visionem, vel non potest suspendere? Si potest suspendere, quomodo jam erit concursus ad visionem? dicamque ergo, etiam: Potest suspendere, ne sit visio, etiam posita specie impressâ, cum posita specie impressâ in nostris & Angelicis intellectibus, si potest suspendere Deus, ne sit notitia illorum objectorum, cur non poterit suspendere, ne sit notitia sui? Si autem posito lumine gloriæ & concursu